Szakonyi Károly

Kijev

Hommage

Kijevben, lenn a Dnyeper-parton volt egy kis fabodega, oda bementünk. Ősz volt. Hullottak a levelek, dér csípte a füvet, és be kellett jól gombolkozni a kabátunkba. De azért szép délutánt fogtunk ki. Bebóklásztuk az óvárost, végig a part mentén, a régi kereskedőnegyedet. Aztán bementünk abba a bodegába.

Zöld fatákolmány volt, halványzöld, a deszkákról már pattogzott a festék. Olajos padló döngött a léptünk alatt. Négy-öt asztal állt odabenn, mindenik mellett ültek pufajkás, egyensapkás ukránok. Sört ittak és halat ettek. Szállt a füst, édes-szagos dohány meg mahorka kevert füstje. Ránk se néztek. A pulton egy üvegkaszniban volt az eledel: pirog, perecek, konzervek, hering sózva, ecetes hagymában, ahogy akartad. A sört csak üvegben adták, az üzletvezető kinyitotta és eléd nyújtotta egy pohárral. Nagyon olcsó volt, huszonkét kopejka, vagy annyi se. Nem számított. Vettünk fejenként két üveggel. Amazok, az ukránok, az asztaloknál, uborkát ettek hozzá, alighanem csak úgy nyersen. Mi is megpróbáltuk egyszer, de inkább a moszkvaiak szokását utánoztuk: fagylalt, muskotálylyborral. Meg pezsgő. Aztán meg: feketekávé és konyak. De az uborkaevés, az fura dolog, gyomor kell hozzá. Nahát, elég annyi, hogy letelepedtünk egy üresen maradt asztalhoz, nem vettük le a nagykabátot, akkora meleg nem volt a bodegában. Az asztal lapján víztócsa állt, benne tányér halgerinccel és néhány zöldes hagymaszelettel, a hamutartó meg telis-tele csikkel. Annál jobb. Azt akartuk, hogy minden legyen csak természetes. Azért jöttünk az óvárosba. Mi a csudának bámulja az ember a modern negyedet? Olyan az, mint a többi. Egyik városban szebb, a másik városban hitványabb, de egyre megy mégis: nincs többé karaktere, hangulata. Egyénisége. Ó, az egyéniség még a városokból is kivész, a házakból, az utcákból, de talán még a kövekből is – hát még az emberekből. Uniformizálódunk, rettenetes sietséggel, az ember már úgy jár-kél a régi városnegyedekben, mint a múzeumokban, vagy még inkább, a mesevilágban. s ami valaha bosszúságot okozott, az ma öröm: egy kis piszok, bűz, rendetlenség, romok, omladék – legalább más, mint a többi.

Üldögéltünk ott, hallgattuk az idegen beszédet, iszogattuk a sört, aztán kimentünk újra az utcára, lesétáltunk a folyóhoz, alkonyodott, borús idő volt, szürke volt az ég meg a víz, hajók úsztak a Dnyeperen, fehér

hajók. Milyen szép ősszel egy folyó, különösen, ha ilyen széles, mint a Dnyeper, milyen szép ősszel egy öreg-öreg város, jó a csípős szél, a hűvös őszszag, a levelek fanyar illata. Milyen jó inni egy kis sört egy bodegában, aztán sétálni céltalanul egy idegen városban, s van az embernél némi pénz, hogy vegyen valamit, ha kedve tartja.

Szeretlek titeket, öreg, idegen városok.

Megjelent: Porcelán baba, 1967